

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Tractatus aliquot in libr. de generatione et corruptione -
Cod. Ettenheim-Münster 163**

Dilingae, 1624

Pars IV.-De uaria proportione inter agens et passum

[urn:nbn:de:bsz:31-114256](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-114256)

An Augment fiat successiue 89

terminu' augmentatiōis esse solū unione' inter duas sup-
 ficies quantitatū coniungendā, et a. esse indivisibile,
 adeoq; in indivisibili quopiam instanti posse acquiri
 R. q. unione' esse quidem indivisibile' sū profunditate, solutio
 n. d. sū longitudine, et latitudine, unde sū has saltem
 dimensiones sit continuā successione' fieri ut fit etia'
 sū aqua aqua coniungitur, 3. d. sū ut quo magis alia
 principalem, et formalem, hic n. e. Quantitas et sū pro- solutio
 fundatam indivisibile, q. hoc ipso a. vivente, vel
 alio quovis, quod augetur successiue acquiratur, quod
 eius forma in illa successiue inducatur, et ita q.
 erat antea Quantitas alimenti, quoadiu quidem eius
 forma subsistit, postea paulatim fiat Quantitas vivi-
 tis, et in quolibet instanti illius successiue temporis
 producatu' nova quaedam unio, quae sit inter superficies
 Quantitativas.

PARS IV.^a

De varia proportione inter Agens et Passum.

Ut fieri queat Generatio, sū substantialis, sū accidentalis, requiritur certa quaedam proportio inter Agens et Patientem, quod per se clarum est, n. n. ubiq; sufficit si quomodolibet ea in rerū natura ponatur, sed debet inter haec esse affecta esse, quae igitur de huiusmodi proportionibus potissimum scienda iab. in hac p. p. sequentes sectiones declarabuntur.

ad genera-
 tionem requir
 proportio
 inter agens
 et passum

SECTIO I.

Utrum detur Actio in distans?

Sensus questionis est utrum agens possit ita agere in passivum a se distans, ut si et agat in medium, promittit, ut in ipso, vel si producat effectus, vel arte
 Sensus questionis per ipsum si diffundat aliquam virtutem, quae sit eius effectus productiva ut qd. utrum sol possit calefacere terra sine virtute saltem calefactiva p. caelum, aut aerem transmissa utrum unquam possit sanare vulnus, si non ipsi vulneri, sed tunc longo distans allinatur

Conclusio Naaliter in datur actio in distans nec a causa principali, nec ab instrum^{to} tali est cor^o fortitudo. Phor^o Suar. disp. 18. Act. 5. 8. Arb. 1. de Gen. c. 6. q. 1. et 7. Phys. c. 2. mend. disp. 9. Phys. sect. 3. Marc. 1. de Gen. d. 4. et 2. Phys. d. 4. q. 4. et 6. p. p. 5. auctoritate Arist^o qui docet in 7. Phys. 4. 9. movens et mobile debere esse simul, et p. memoratig. c. 2. mundam. hunc inferiorem debere esse contiguum. Latioribus superioribus ut possit videlicet recipere actiones caeli et 2. de ato 4. 7. reprehendit Democritum dicentem tametsi inter nos et caelum esset vacuum videri tamen adhuc p. formicam in caelo existentem. cui tamen non esset medium, adeoque oculus ab obto distanti nihil pati posset. 1. experientia Ignis in forma ut qd. posset hic nec d. calefacta sic in aliquid hic nec

Naaliter in datur actio in distans

per nos ens in mobile nota qd. hic agere et ipse aliquid p. simul aliquid tunc p. motu

ubi est op. p. nentia

dividantur in *formales* et *virtuales*, in *Media*
tu et *Immediata*, qua nihil attinet hic magnopere
 applicare, unde tñ quæ habuimus supra de *Divisione*
causæ efficientis. *Contractus*, quos diximus *Mathematicos*,
 veniuntur ordinariæ in *re* ista corporea agunt, n' tñ e
 neceffe, ut ipsa corpora, quæ s'nt *Agens* et *Patiens*, ita se
 se contingant modo sic aliquod *intermedium*, quod si agens
 et patiens tangat, ita sol et terra quæ illuminat non
 quidem a se invicem tanguntur, sed tñ a corpore quopiam
 alio, neq; oio presens requiritur *contractus* *neathematicus*,
 una n. *spary* *continua* agit in altera, quæ se ta men
 n' tangunt *strictè* et *precisè*, sed sunt *continua*, quod
 si et duo corpora se penetrant, sine dubio agere in se
 in *re* poterunt, ut si *ignis infernalis* sic *retractivè*
 in corpore *damnat*, saltem si *verè* corpus relinqua
 tur aliam in suo *statu naturali*, nec usq; sic in loco defi
 nitivè, alteru' *circumscriptionè*: si u. *hæc* *subtilia* cor
 pora carerent *quantitate* cetera vero ad agendū
 requirunt nihilominus haberent n' quidem se proprie
 tangere, tanetsi sine *penetratione* simul essent, sed
 haberent *indistantia* *quandam* *peculiarè*, *Atley* n. *ta*
Atley *Mathematicus* tribuit *rebus* *quantis* *ratione* *solus*
modo *quantitatis* nisi extenderet *placet* *definitionè*,
 ut per *extrema* intelligat et cuiuslibet *extitatis*
caalis *indivisibilia* *interim* *si* *cuiusmodi* *subtilia* *præ*
in *se* *agere* *quod* *saltem* *concedant*, qui negare res
maximè *quantitate* *spoliatas* *in* *spatiali* *confluxu*

prædictio
 coram
 dani
 in

Notatio *varia* adducunt experimenta
 quibus *actio* *mixta* *probari* *posse* *videatur*
 sol *calore* *terra* *vel* *producit* *in* *ea* *aurum*,
 cuiusmodi tñ *effetas* n' *facit* *in* *calo* *et* *intermedijs*

94 Tract vs Part II. Sect 3

- abundantia in omni terra visceribus repleat. Calio. Pho.
 ligna. l. id antiquariis ll. c. 2. ut thesauros, a.
 Obiectio 7ª quas, venas metallicas p 7° globul quidam habuisse
 Obiectio 8^a dr q pnta uereno suarit, deprehensio postea n con
 clari corquo lo tapat bufore. 8° datur unguentum
 uulneratiu, cui ea vis est, ut absentia uulnera facit,
 dum modo salu, quo quis e uulneratus mungatur, sed si
 careas hoc unguento nihilominus uiuere hunc effectum
 si telu infigatur certo cuida ligno, uel pinguedini por
 Obiectio 9^a cina aut se loco uulneris per se hanc uicini ligetur. qd h
 mira altiores antigatiu et sympatiu, uelut aliqui
 catos horrent, qsqz pntibus et subinde iudant tametsi
 nihil ante de ipsis scierint, cui pampinus hedera
 cresendo fugit, cui brassica et rutha se se n ferunt,
 cui genma et alia ad colli appensa morbos pellunt,
 cui mustela mure e laticibus edacit, rubeta mustela
 q albissimis arboribus detrahut, aruus serpente in e
 terra visceribus euocat, cui et ipsi demones arcentur
 fufitibus rhanno, capria, gaonia nigra, rutha a
 Obiectio 10^a qrethi p 10° suprema pars aqua bullientis e cali
 dior, qua tm magis ab igne distat, sol uehementius
 calefacit speculum, aut terra, qua aer, qui e in
 medio ignis incendit stupra aer, n micros uti et pul
 Obiectio 11^a uerem solmetariu p 11° cui in duabus tetradibus sunt
 duae chordae arizona tm nota una in uno instrum
 to moxetur et altera in altero ita et q chordam
 aliqua uelit redare ad finem alterius uicillime
 id de humor et nota colligere queat, ubi punctu con
 sonantia fuerit facta, tametsi laury forte obstruat re
 sona percipiat. 12° si sit magnus ignis agens in aere
 uicinum tm se totum tm pars illa, qua e in medio
 ignis agit et in aerem, et tm n agit in partes inter
 medias ignis sibi continuas uel ad illis sit oio similis

An detur Actio in distans, 95

si qualitate et gradu 13° angulus sit se nocere in lo
cu distantem, tametsi mediis h' transeat, Item cum
loquitur alteri angelo nihil per medium transfundit
et si Physic' sit Copari, quo alteru' ad audiendu' ex
citet.

Obiecto
13a

Notatio 4 Veru' ex huiusmodi experimen
tis non sequitur actio in distans unde si ad solem solutio 1a
n' producat quidem eiu' modi effectus in interiecto me
dio ob incapacitatem subiecti transmittere tñ suam
virtutem, quod sufficit. Ad 2m de Magnete dñi esse in solutio 2a
eo qualitate attractiva ferri, qua p' mediu' sp'ial' de magnete
simpliciter et de succino, cur a. acus nautica ex ma. ducendo
grecis affertur Septentrional' respiciat eorie explicat de dea ma
Joseph. a Costa, et Leirius, Leirius inter arca na nae gnetica.
hoc numerat p'fectum cu' testib' raulta. Insulari cupi
dem huius acus, in quibusdam sinibus maris n' ad sep
tentrional' sed ad Austru' uenire, ideo fortasse, quod
in tali uel tali sine ob alia' dispositione' aquar' ar
terre subiecta, itemq' alia' constellatione' impediat
aliquo modo aut manifestu' motus acus nautica, qua
alioq' sua nae relicta Septentrional' affert a r'ing
Stultu' probabiliter eo dirigatur, sicut Georgius Agri
cola post Plinius docet uind' magnetis impediti si alio
uel oleo mangetur aut si adamas ei conuoluetur, quod
tñ negat uerū esse Guilielmus Gilbertus, et experien
tia quoq' contrariu' suadet, quamuis dici queat de
uerritatem in Magnete esse, et fortasse Plinius alia' solutio de
genus habuit quam nos. de ofortatione. respondeat ofortatione
ofortatione' unicus esse tñ ead' morale, sine occa
sionale, n' physical' ofortatione' alterius nae ut do
et alio ofortante uno ofortatur. a nobis memoria
et appetitus boni illius, quod p' ofortatione' accipitur
quod e' expulsiō uaporu' hircinū, a musculis, q' sunt
instrumentum motus, cui appetitui p' naale' subora

natione potentiarum sic responderet actuali ofitatio
 sicut in brutis ex memoria et appetitu alicuius boni
 consequi se solet motus progressus ad illud arguen-
 dum; ut si nunquam post superior u. g. illius fit ad
 uentat et u. iudicat tunc u. iudicet aut exuenerit ofi-
 tatione comprimere, quod quia eius modi ofitatio so-
 ni nobis fit cui et nulli subit memoria talis boni ap-
 prehensio alig et responderent in tali casu interuenire
 actione quanda media, ac Physicali huius ofitatio
 in alteram. p. occulta qualitate: Basilicis u. iudicet
 recat facit id p. qualitate aliqua transmissa; petentio
 rarij a remora, sicut Etheraide facta sic a seculi ad huc
 cura niali, qua per sola sui adhaerentia remora na-
 uem detinet, sicut homo Lapidem, quod accidisse fertur
 Antonio in pugna Acciacae, Helixus tñ patat L. 1. c. 3
 q. 4. cui id semel tñ a et bis acciderit casu, et ex aliqua
 caa alia accidisse, cur. n. in tot navigationibus nihil si-
 mile audita? cui quies remora u. iudicet in huc uenit, et ipse
 una se uidisse testatur? Torpedini nil uetat qualiter
 quanda occulta assignare, de hac Nicolaus Godignus
 L. 1. de reb. Abyssinorum c. 11. ita huc reperitur et
 in his omnibus et lacubus torpedis raris Phoria opi-
 rionibus not. sicut n. u. iudicet constat experientia tale
 huc p. iudicet Ingerit esse, ac si ab aliquo manu. te-
 neatur. ubiqz immotus sit nihil efficiat, sin uero
 paululum se moueat, adeo tenentis corpus eo motu
 forgeat ut arteria articuli uerai, et quotquot toto
 corpore huc membra. ingentem cui stupore pontant
 otuatum, ubi e manu dimittitur. omni illico dolor
 et stupor. recedit; addit si ita mortuos pisces
 uiuent torpedis ponatur, ita ut se moueat, tum et
 omnes pisces mortuos quotquot tetigerit se ita mouere
 ac si uiuereat. Sicut in addidit ibidem per. Qualitatem
 inuehere. p. iudicet, na. teste Cardano ex oculis aliqz emittit,

alia respon-
 sio
 solutio de
 Basilico
 de Remora

solutio de
 Torpedine

solutio de
 Lupo

An detur Actio in distans. 97

unde vel nimia frigiditate humores e capite defluentes
deperant, vel alia rade fange obtunduntur, vel spiritus
solvantur, ne fiat illa vehementior exhalatio, q ad vocem
claudat requit, cui vero Clinus ait id solum contingere
si larynx prior uideat hore, x vero si homo lupul, epi
stiniac Cardana esse errore vulgi negligentis, ut aliq
quidem decaferat hore, aliq ror, ad in id referri pte
in raiore, innotet. Lupul uim, in traicienda quali
tate et in hore item diuersas hypositione, s alij dicant
caia rancidinis esse, quod hore si erumodi fere incidit
et micantes eius oculos, aspectusq, horribiles uehemen
tius terreatur, timor a. raptitay sanguine ad cor
pellat, et frigus lateris rambry inuocat, unde subita
Alteiso et impedimotu Vocis, cui u. pedes equi hore ue
stigi, luyoru rnsistente obtupescunt Cardana in
rotia rualitate rejicit. Quoceli rctulera nocent
Inferidus, aut formosis sic quada fasinatio, uel
emissa aliqua rualitate, seu spiritus raligno, uel
pp honorem aspectus, facile in tenelli immutantur,
sic in fasinatibz et pulueribus y uia ad roandou pra
tis uel e sapa. ueneru aliquid efficac, uel intena
die pactum damentis, qui clam. applicat Actiua fasin
uis, et transeuntibus pmissu Dei quandoq, epitia asert:
que vero hic de rualitatibus occultis dicit eo magis era
hibilia uideri debent, quod simili modo uidentur con
fatione quoq, in alios propagari, huc eo agris per po
ros, aut salita spiramenta egreduntur multa noxia
et uenena rualitates, quae in oppositis corporibus
uicpta in eadem agunt, sic galgalus aut rupicala.
aut fertur si hic hancam aspiciat sibi noxbum
agro sanitatem conciliare, eo pro rualitate no
xiam imbibat salutare uero transfundat. Quod di
ctu est de quibusda ueneris regat experientia, alij

De oculis, uelularia.

Sect 5
ad hunc
illud
corru
g. illu
caru
de spiritali
ca hly
causa
le riq
Basiliu
ari, nifi
i aph
chra roro
redite factu
pate l. o. g
re uo colu
o rily ptil
interius off
uclit, calie
clay ruly
e ruyidit
ry rura epi
operientia h
geo rere h
at, sic uer
egay et roru
qat et h
epora rorant
ay rure lora
es ruyid
uclit, hanc
ita roraco
re rualitatu
alij rualit

animum posse aliquam remanere aquam diuturnam habere vires
 ad sui conservationem quae habuit animal in quo natus
 est, quo proinde naturaliter si non violento distincto
 et venenū poreat, de rothea et centipeda non constat
 et vel superstitio labor, vel sine defensione et suspensi-
 sione idem praestant, vel patrefactio et exsiccatio in
 tui signa et mensura temporis, quo res per naturam aut
 contactu sanari queant. De naso regant experientia
 de morfa forte aliqui accipiunt sed casu, de morfo serpentis dicitur
 potest non ex eo praesens liberari hinc a veneno, quod
 ante serpentem aquas contingat, sed quod cito contin-
 gat post morsum, et voluerit eo modo loquendi signifi-
 cant fortassis maiores aquas tanquam remedium ubi esse
 petendas sunt et carere a caribus rabiosis hinc non in
 praesentem conjiciuntur, unde alio veneni impe-
 30 solea et dicitur. De solea equi aliqui fabulosus putant, alij
 ita rationem assignant, quia vehementer recordatio non
 est sine concursu spirituum ad caput, unde et cerebrum
 calefit, et pulmo ob maximam eius in cerebro com-
 piamem, non igitur humor, qui utiendum spirituum singul-
 tu efficiat calefit, et amplius non debet spiritum, sed
 potius in aliquem et ipsa convertitur, fit enim singul-
 tus cum aliquid aeris, quod respirationi inserviat et ali-
 quo humore detinetur, ne libere exspirari queat, ut tra-
 hit Aristoteles scilicet 33. probl. 5. curiatur a capite vel in-
 petuose per spirationes expellitur interclusus spi-
 ritus, vel cum paulatim calefit ille humor unde sin-
 gultui medemur et retentione respirationis, quo partes
 aeris interne novo aere non refrigerata magis non
 calefiant, vel frigida aliqui bibunt ac interitus calor
 per antiperistalsim intendatur ac humor circuliatur,
 vel digitis aut alij obstruunt, quia forte per eum mo-
 di obstruunt spiritus interius colligantur, et humores dissipantur.

300 Tractus Pars IV Sect 3

- Solutio 5^a alibi. Ad 5^m dicitur aliqui quorundam habere Divinitus gratiam sanitatum, quod de re ista est alioq. dictum.
- Solutio 6ª vide Helicium L. v. digl. Mag. c. 3. q. 4. Ad 6^m si q. sunt qui sub terris videtur aquas, aut terras metallorum, aut etiam cadavera in sarcophagiis sita sicut Helicium deprehendere tñ quidam morkis et p. d'ignisi, aquas in nocte querunt in vapores nare expirantibus, metalla et cetera herba supra crynodi terras nati soliva, virga a. metallica de qua et alig. hic dicitur sape n. h. h. supergubio si, ficti tñ p. ut supra fundat metalleum quodam gestantur, qua affecta exhalationibus metallicis terras indicere: Paravera ex exhalationibus et vel herbis, thesauros a. plerumq. fortepe opa sanoniz norunt, sicut et alig. alia, proferuntur, iug. pecta quoda adiciat; fabula est et hinc q. naru videre. Ad 7^m tñ venena exquirere habitus noxios aut alios qui ad antidota delati iudicium faciunt naturali aliquam actione et reaktionem sic medicamenta videmus statim diffundere qualitates Activas. Ad 8^m In quatuor vulnerariis et multa similia sunt ex officina mali Daemonis, et nimis longum esse crynodi peculiariter confutare, praestitit hoc contra sudolphum Cocklerium Calvinista Joannes Robertus accurati, ars illa qua aliqui appellantur S. Anselmi (cu' sic Anselmi chingdam Lornensis Magi) qua milites solo afflatu, ofensu, hincore apposito vulnera curant nititur pacto aliquo diabolico. Herba quoq. qua Althiopide dicitur certo ritu incantata, ferat omnes quibus apponitur n. aperit sine opo tartarea, p. tñ herba quapial ex Italia montibus Calciata ferreas equi solcas detrahere et herba Sici canent in arbores adactum extra here per transmissas qualitates occultas, figura caelestis.

102 Tract vs Part IV Sect 5

donec omnes deniq; partes calore aere actur. In spe-
culo et terrâ densitas calorem magis retinet sicut
et eadem et figura in speculis astorij radios magis
colligit, unde in caspide deinde conu radiosi progre-
diuntur usq; maxima. Stupa et palmy casticus mear
datur aere. n. mienzo, quia sunt magis disposita
ob sua aliqua firmitatem, quâquam Conimb. 7 Phys.
c. 2. q. 1. a. 6. et Suar. id. 18. sect 8. n. 29.
putant et aere auerdi, sed ob raritatem n. uidei
reg. a. summy calor requiritur ad igniendū, sed
et esse ut septem aut et in gradu remissioni, licet
ex igne producto mox emagare uideatur calor
ut octo, cui pomu in linteis coquitur ipso linteis
illaso sic hoc ob humores q. e. homo egressus combu-
stionem impedit, simili de caa papyrus olei
cas in quo et pisces coqui possunt n. comburi di.

Solutio II^{ca} Ad II^{am} Chordâ unâ tastâ mouetur ac resonat
altera, quae i unigora ob similes et proportio-
natos aeris impulsu motus, et quasi undatio nes,
e. n. cu' sono conuicta aliqua concupio, sic cu'
accuturi ferra, cu' strident rota, cu' tabara,
ac tympanoru strigillus, cu' glenay instrumētum,
ac uocu conuictus in honore fieri solems, et coma n.
raiges eriguntur, sonus n. sensu' fabit et ferit, et
aliqui et uira dentes, tempora, pilos p. sic ad
uehementes soni et aeris cibus ut cu' tonitrua fide,
cu' formetas belicas exploduntur fenestra tremat,
et adag p. et in temglij subtellicia u' ingentes
organoru' fistulae, aut bassista boant, fides autē
lepina et ouira n. consonant sonus. n. ut uirg. agit
in altera astringendo, uel remittendo fide, Ad et

An detur Actio in distans? 303

rumpi di' pelis alterius tympani; concertu' Musico
ny magna, inest. prout soni per aere' missi varie
tate sensu, animu' q; afficit, et Cardanus refert lethā
leme. farinacula morbum masticā curari, incitat n.
hoc ad saltu', quo vlt' reuera, vel frigu' paulatim
distantur; cum pario cithara Salaly furia re.
presit vel factu' e' miraculose; ita ut cithara da
uibus fuerit instrumentu' d'rs, vel ut docet Valerius
de sacra phlia r. 38. scaly morbus fuit melan
colia quada' a malo da more concitata, q' quidem
curari pot' si mery a. fristibus ad loto p' masticam
arocetur. Ad id n' negatur partem remotiore' ma
gri Agentis agere in passu' nihil agendo, aut trans
mitendo q' ad partem propinquiore', ut pote, q' e' n'ra
gra' summe intensa, et in eaz' gradus ulteriores, erit a.
ha' pars ut agat partiale, sedq' vlt' in quod aliq'
sicut agere tm' extrema Agentis, sine partem aliquā
indeterminata, cui propinqua adhaeret ultima superficie
et n' experientia' quae quo maior e' et tm' fm' profun
ditatem eo maiore habere vim calefaciendi, req'
credibile ad' tanta' vim proficisci posse a superficie
vel parte aliqua indeterminata, agente q' partes
omnes Agentis immediate in passum actione' quada'
eoi, quamvis contactus fiat tm' q' extrema insensibilia
et agere pot' immediate n' solum in superficie
superfici passu, veru' et in profunditate illius,
ita ut intermedia qualitate n' utatur taquam
instrumento actionis, quia n' credat in sola superficie
agere; et quid illa deinde superficie agat in me
diante nulla alia consequatur; interim illumina
tionem corporis perfecte operi in sola superficie sistere
arbitratur, et vult dari posse superficiem separata'
Qualitatis speciei n' visibilem. ul: q' in profundum

Solutio 12^a

arari speculi & penetrare. Ceterum cum agens rationale habeat sphaeram activitatis determinatam ultra quam tendere nequit agit intra illam uniformiter & difformiter. s. minus ab usq; producit in parte remotiori ac remotiori, unde fit ut quidquid qualitatis recipitur in passivo post invisibile contactum sit minus ac minus respectu qualitatis quae est in agente ut docet Merc. sub. et alij. Ad 13° de motu Angeli communiter dicunt Theologi posse moveri motu depresso in locum connatum, seu contiguum n. transitu medio quae de re alibi; de locutione aiunt esse ipsam intelligentiam ordinatam per actum voluntatis ad aliam, Angeli n. hnt species reru naturaliu, et affectionu et cogitationu a. Sed in creatione mixtas, req. in omnia illius intelligunt, sed requiritur non per aliquam conditionem, sine qua species intellectu non determinat ad intellectum s. ea vero conditionem aliqui dicunt esse in cognitione affectionu et cogitationu Angelicaru ipsaru Angeloru voluntatem, aut imperia, quo voluntas suas affectiones, cogitationes alij aperire; in cognitione vero futuroru, aliaruq; reru naturalium. esse ipsa existentia, unde naturaliter futura certo cognoscere al. pnt, licet habeant eorum species, sic igitur locutio quadae Angelica sine actione mixta cum angelus loquens audiente n. alteru per vera actione n. immutat

Solutio 13°

Si seris dicitur
posse agere post
mixtas.
pbr

Conclusio Si seris per impossibile diffare possit n. implicaret illu agere mixtas, Ita Scotus, Occam. Pasq. i. p. d. 28. n. 13. et alij. pbr, quia n. apparet implicatio contradictoria et s. h. v. opatur natura sua voluntatis, ut ait Scotus, sed voluntas eius circa absens et diffare versari possit, nisi obstaret immensitas q. et opao. s. subij. quilibet l. i. s. h. v. c. 2. q. 1. implicare aie ex eo, quia seris

106 Tractus Part IV Sect II

multi et graves Auctores ritos quos Scotus. Galen. Segs.
 Caiet. Suarez. 3. p. 9. 13. d. 31. s. d. Bell. 1.
 de Sacram. in genere r. 11. sic de facto putant Chri
 humanitatem in celo existentem operari quodam taquam
 instrumentu aliquo humanitatis in terra, et Jovem in
 ferreale cruciare Samores in aere vagabundos,
 qui illud n' circumferant, sufficit a. si virtus causa prin
 cipalis sit praesens effectui, tamen si distet instrumentu,
 huius n' virtutem n' esse alia tradunt, quod virtutem
 debet ubiq; existentis instrumentu n' diuini n' eleuari
 a deo p' impressione facultatis, sed tm p' conditionem
 deo ut effectus dependet a se et a tali instrumento,
 si dicas ad operandu in tali tempore, requiritur
 existentia in tali tempore. q. Et ad operandu in
 tali loco requiritur existentia in tali loco. q. n' esse
 paritatem na' quae distant loco vere tm sunt, quae
 vero distant tempore, ut futura illa nec sunt, nec
 fuerunt, adeo q. non esse in hoc tempore tollit omne esse
 actuale. quod tm utiq; res postulat ad agendu, unde
 n' bene assumit sub. Agens in loco ubi n' est remitte
 re habere ac si n' existeret. Quare utra' per se
 absoluta' n' potest et agere in distant' ca. principalis
 videtur. potest ex' nulla' queat assignari contradi
 ctio, sub. quilibet ait, quia impossibile e' causa'
 secundum se per propria' virtutem operari circa
 passu nisi illud aliquo modo affingat, hoc est per se
 vel per sua virtutem, sed hoc argu' negatur, ma
 n. n' potest Agens principale in distant' absq; ullo
 contactu producere virtutem, qua' mediante vere ali
 quid efficiat sibi et simile in substantia: licet n'
 hoc nequeat ex se, cur tm nequeat a deo eleuari?

plbi

Obiectio

Solutio

Quaestio ad
 Solutio re.

sed videtur hoc pacto operabitur virtus divina, et a
causa secunda, quia cum contactus sit via necessaria ad
agendum, quodlibet virtus agentis de tangere, gasen
sed iterum negatur et e id de quo controversia voluit
Ceterum aliquibus et air corripit posse, ut dicit etiam
Immensus sp. p. ad. p. ad. absolute agat in distans, ne
mirum si agat in hunc locum, in quo est in quaterus in
e id, sed quaterus e in alio, neq. n. necesse est ubiq.
agere, ubi est, et p. n. aia rationali, qua prout
in doctrina existit si ageret in sinistra sine medio
etiq. agere in distans, hinc est aia sit in toto cor
pore, tamen in isto aliqui concedunt actus et quondam
in distans, putant n. *Coimbrae. 7. Phys. c. 2. q. 1.
a. 2. et for. 9. nec. c. 2. q. 6. s. 3. ad 6.
naturaliterphantasia' cerebri agere in appetitu cor
dis aut hepatis sine medio et instrumentu' anime
ibi presentis, sed Suar. sufficere tradit sympathia
diss. 18. s. 8. n. 40. modus vero agendi conveni
entior e si res agat quaterus p. n. si praesens e.*

10

SECTIO II^a

Utrum simile possit age
re in simile et idem in
seipsum?

Hae quaestiones hic sunt expedienda et utraq.
ror nisi per definitiones aliquas explicari
ut quas promde post datay conclusionem genera
litate afferentur, addita de nu' etia, q. huc pertinet
de antiquitate.

serius qua
tionis.

Simile aliquo modo agit in simile, aliquo modo v. pro explicatio rei. etc.

Conclusio 3 Simile aliquo modo se agit in simile, aliquo modo v. pro explicatio rei. etc.

Qua in se agant natura actus re corrumpitur n. p. potest, sed et debent esse similia s. m. n. ad, ut docet. Phil. l. 1. de generat. r. o. ex alibi dicitur. it. qua sunt a. similia in una qualitate et dissimilia in altera possunt saltem agere s. m. e. d. qualitatem s. m. qua sunt dissimilia, sic r. i. p. a. g. i. qua e. similia in albedine, dissimilia autem s. m. humiditatem p. s. m. hanc in illa agere, quod si duo quada. sint similia quidem s. m. quodcuq. 3. qualitates, dissimilia t. n. quoad gradus et n. im. p. dicitur actio sic magis intendit p. t. agere in m. n. us in hunc ut calidus ut quatuor in calidum et duo atq. de h. re. conveniunt. Phil.

Notatio 1 Qua in se agant natura actus re corrumpitur n. p. potest, sed et debent esse similia s. m. n. ad, ut docet. Phil. l. 1. de generat. r. o. ex alibi dicitur. it. qua sunt a. similia in una qualitate et dissimilia in altera possunt saltem agere s. m. e. d. qualitatem s. m. qua sunt dissimilia, sic r. i. p. a. g. i. qua e. similia in albedine, dissimilia autem s. m. humiditatem p. s. m. hanc in illa agere, quod si duo quada. sint similia quidem s. m. quodcuq. 3. qualitates, dissimilia t. n. quoad gradus et n. im. p. dicitur actio sic magis intendit p. t. agere in m. n. us in hunc ut calidus ut quatuor in calidum et duo atq. de h. re. conveniunt. Phil.

Qua in se agant natura actus re corrumpitur n. p. potest, sed et debent esse similia s. m. n. ad, ut docet. Phil. l. 1. de generat. r. o. ex alibi dicitur. it. qua sunt a. similia in una qualitate et dissimilia in altera possunt saltem agere s. m. e. d. qualitatem s. m. qua sunt dissimilia, sic r. i. p. a. g. i. qua e. similia in albedine, dissimilia autem s. m. humiditatem p. s. m. hanc in illa agere, quod si duo quada. sint similia quidem s. m. quodcuq. 3. qualitates, dissimilia t. n. quoad gradus et n. im. p. dicitur actio sic magis intendit p. t. agere in m. n. us in hunc ut calidus ut quatuor in calidum et duo atq. de h. re. conveniunt. Phil.

Notatio 2 Quae a. ambigua e. utrum si duo sint oio similia et in qualitate et in gradu, dissimilia a. in densitate, et magnitudine, possint agere in se invicem agere. V. g. utrum ferrus calidus ut quatuor, quia densius est, possit agere in aquam calidam ut quatuor, quae e. calidior, adeoq. hanc calefacere ut quing. ? negativus sententia hnt. S. x. l. i. p. 18. sent. ut. Man. 1. de gen. l. y. quart. q. 3. Conimb. probant q. ex d. i. l. e. nam t. 50 docet agere et patere debere esse dissimilia s. m. formam sed calidus ut quatuor n. est dissimile calido ut quatuor s. m. forma. Item 2. de a. t. 37 ait agere uniuscuius ides agere ut affimiliter sibi passus, quatuor p. t. sed in altero calido ut quatuor iam est affimilitas et si

agere in se agant natura actus re corrumpitur n. p. potest, sed et debent esse similia s. m. n. ad, ut docet. Phil. l. 1. de generat. r. o. ex alibi dicitur. it. qua sunt a. similia in una qualitate et dissimilia in altera possunt saltem agere s. m. e. d. qualitatem s. m. qua sunt dissimilia, sic r. i. p. a. g. i. qua e. similia in albedine, dissimilia autem s. m. humiditatem p. s. m. hanc in illa agere, quod si duo quada. sint similia quidem s. m. quodcuq. 3. qualitates, dissimilia t. n. quoad gradus et n. im. p. dicitur actio sic magis intendit p. t. agere in m. n. us in hunc ut calidus ut quatuor in calidum et duo atq. de h. re. conveniunt. Phil.

An simile agat in simile? 509

quintus adhuc gradus produciatur ut est duplex
 2° si ferrus aliquod magnus quod est calidum, probetur
 ut quatuor sit agere in aqua parva calida,
 ut quatuor introducendo replicat quantum gradus
 calidus, tunc idem ferrus poterit simul in eadem
 quantum gradus frigoris in aqua. n^o e. n. r. eo cur
 n^o sit utraq; qualitatem simul agat ut sit agens
 ex aqua calida et frigida. sed consequens est ab
 sensum, nam aqua sic haberet quinq; gradus
 frigoris, et quinq; caloris, adeoq; excederet late
 tudines octo gradus. 3° ferrus aliquis poterit in
 seipsum agere agendo in partem minorem semper
 ac minorem usq; ut perveniat ad gradus octavus
 unde quodlibet totum seipsum poterit summe u: g: cale
 facere aut destruere. 4° Inter agens, et patientem
 talis esse debet dissimilitudo, qua cesset post actio
 nem, atq; densitas, aut magnitudo n^o cessat q^o n^o
 sufficit si quoad has tm dissimilitudo reperitur.
 Haec opinio eorum est pro qua addunt tametsi denge
 tas et magnitudo n^o cessat q^o n^o sufficit si quoad
 has tm dissimilitudo reperitur. Haec opinio eorum
 faciant ut agens possit agere intensius facere tm
 ut possit calidius et ad distantias maiores proindeq;
 ita et accipi debere. Phil^o cum ait 8 Phys. 1. 80
 in maiore magnitudine maiore si potest et vir
 tute extensius nimirum, et ut calidius agatur
 n^o intensius hinc ignis quod maior est eo velocius et
 longius calorem producit, quod est fit in ferro, aut la
 pide, ideo per ignem quoq; calidissima manu auro

probetur 2^a

probetur 3^a

probetur 4^a

330 Tract. III Part IV Sect II

sine damno trajū, quae si inaequali temporis spa-
tio ferri calefactū tangeret sine dubio labde-

affirmatio
retur. Porro affirmatio
sentit Tol. 1. de gen.
9. 14. Pandinus Sol. xiph. et alij. probant primo
Solut. equig. da
Solut. equig. da
Solut. equig. da

retur. Porro affirmatio sentit Tol. 1. de gen. 9. 14. Pandinus Sol. xiph. et alij. probant primo si cali essent ignei oia elementa destruerent, quia tunc videlicet ignis ita magnitudine sua excederet elementa ut oia posset agendo superare, neq. hic

Obiectio

dicat q. maiora sunt tm habere virtutem cele-
rius et longius agendi, alia. n. et ignis elementarij
q. aurum e. corru. paret et destrueret corpora reliqua
inferiora, licet n. ita celeriter, ut solus differret
in hoc ab illo igne caloris, quod ita cito longe q.

quomodo
caus. loci.

actiore propagaret: sed negari sic. Atque locum
n. pati eius modi aliqua. e. positionem, si n. cali
essent ignei, tū ille ignis, ut co. qui ita est sub con-
cauo lane corruentis tanta esse magnitudinis,
ut ad longe amplius ageret distantiā, quā nunc
agat ignis sublimarij, adeo ut ad terra. usq. eia
altis corrigeretur ac consequenter in ignem conuer-
ti posset per aera, ac terra. usq. vero hinc
sequitur. Ignis, qui nunc e. hoc idem posse, licet
tardius, ob paruitatem. n. n. sua. imo et raritate
ta. longe agere n. pot. sic si esset hic ignis quicquid
istar. montis posset tota. aliqua. do. combu-
rere, et ad maiora. usq. distantiā agere, quā
ignis parvi, unde si in sequitur maiorem.
ignem intensius agere absolute, quā parvum,
utiq. n. specialiter e. ignis habens calorem.
et alto, quā et utiq. pot. producere in subiecto

112 Tract 13. Part. IV. Sect. 31

nate et similitudinem lucis, n' itam lucem, sed
 2^a et bona, alii dicunt ad plures lucernas velius quidem
 videri, quod ad unam n' tamen proprie esse in
 tensius. Lumen in eodem medio, sed solus plus lumi-
 nis, quae quidem has inter se differat, n' ad inten-
 sionem requiritur vario gradus, cuius gradum intensi-
 na, lumine a. a diversis prodita lucernis n'
 univertur. intensiue, sed solus sunt in eodem subto
 colligant id ex diversis umbris, quae diversis lucernis
 respondent, si quis a. inter duas a. q. in concludi
 nambatec, videbit duplicem sui corporis umbram,
 et et notavit Aquil. L. 5. Opt. prop. 18. et idem
 sic si sol q. divergas fenestras illucet, itaqz
 cec in medio plus sit luminis a. duabus candelis
 n' t' si proprie e intensius, quia n' coalescunt
 in una qualitate unione. intensiue sed t' in
 subiectiva a. quada' sicut plures species visibiles
 sunt in eodem subto. et plures relationes paterni-
 tatis in eodem patre, habent quippe diversa officia
 ad qua a. nra sunt ordinata, et de lumine do-
 cet Damascena esse et qualitate intentionale
 ac specie lucis ad qua' representantur a. nra
 sit ordinata si calera requisita n' desint 4.
 si plures idem pronunciant quantitas id faciunt
 submissa et aequaliter intensiue voce clarior t' n'
 et intensior redditur sonus, qui et longius ex au-
 diri sit, itam particula montis aliebat clarior
 ac distinctius vni ad longissima et distantiam,
 quando sunt coniuncta cum toto monte, quam si

Obiecta q.

An simile agat in simile.

553

esse sola, idq; ob eadē causā, quia simul
sumpta faciunt maius obiectū, quod ē actiui
quoq; in producendis speciebus, lūta item plera nō
terstis illuminat quā corniculata ob sūā pariter
magnitudine, item plures ictus debiliores mallei
a quā intrudunt clauū, atq; unus intertus, et postea
is ictus aequalis priori efficit quod prior nō po-
teat, deniq; si tria sint pondera aequa grauiā,
tū duo coniuncta superant tertiā ob solā lūteriore
maiorē grauitatē. Ita sit aequalis grauitas inter
sua, sed et hoies fortior unus alter debilior sint
trahere curru, quē solus fortior nō potest, et plures
funiculi coniuncti difficilius rēpūntur ac plus susti-
nent molis, quā singuli seorsim, virtus. n. unita
fortior. H. de sona esse quidē plus soni in eodē solutio
aere nō tū esse unū intensiorem sonū, unū n. q.
sā penetratōnis in plura scilicet sunt penetra-
tione simul nō facit adhuc unione interinamys
de particulis montis plus nō potest, quā simul sumpta solutio de
cū alijs ad maius aliquod spatium species producere
nō a. intensius absolute loquendo. Similiter Luna
plena ē maius quidem agens, atq; maiorem
hē sphaerā actiuitatis, quā corniculata, nō tū de luna.
illius actio ē absolute intensior, si n. ponamus
Lunam corniculatā producere in parte aliquā
vicinā lunens ut sep, et plena producat Lumen
ut sep, sed ad spatium amplius usque a. ut octo
actio n. agentis maioris nō tā cito deficiet, quam
ut fiat et deformiter. De ictibus mallei dicitur
nō sequi actionē simili in simile, quod a. posterior

Varia ab
actiones.

solutio de
particulā
montis.

utiq; nixus, vel aque intensus, plus possit, quā
 prior, eā est, quia se clausus aliter hē ad poste-
 riore, quā ad priore, cū de facto is plus sit
 infixus. De gravitate triū ponderū et traher-
 tibū et facultatū dī nō plus prestare vires in-
 tensitas, sed extensitas ē. n. quod docet Pompo-
 natus nāclij quādam sympathia ac convenien-
 tia partū inter se ut coniuncta et quasi
 coactipata cū alijs magis corroborantur et hosti-
 etiam si recesserit sit alacrius, acaciūq; resistant.
 Virtus a unita fortior ē ad celerius, et longius
 agendū, nō ad intensius simpliciter. Si plura
 specula concava soli opposita colligant Lumen
 ad unū punctum faciunt id ita intensius et
 accendatur ignis, qui tū ab uno speculo nō fuisset
 accensus, et sane nec tanta Luminis, nec tantū
 calorū ē in speculis q̄ sola multitudo agentū
 ē eā intensio, item si lumen in murū can-
 didū impingat producitur aliud lumen in aere
 per reflexionem, et intenditur lumen directū
 quod prius fuit in aere. (si n. murus parvo
 nigro obduceretur longe obscurior evaderet
 aer. Ilicet lumen in muro sū se nō sit intensius
 quā lumen aeris, decrevit n. paulatim a corpore
 illuminante procedens. Idq; solū sit quia den-
 sū ē lumen quod terminatur in muro, eo quod
 sit in subiecto densiore. Sed de speculis & nō pro-
 duci intensius lumen a pluribus speculis, quā ab
 uno, sed plus luminis, illa n. quae a singulis speculis
 proficiuntur, nō coalescent in unam qualitatem

De gravitate
ponderū.

si. dicitur

alia

Pluribus
speculis

An simile agat in simile, 335

ut et ante dictum est, interim tñ illud tantum lumen
nis sit aequalere lumeni intensissimo, et rem uo
neato accendere sicut mille hoies possant pondus ali
quod sustinere uel trahere quod aliqui p̄t Cygus.
de reflectione luminis & uideri quod lumen refle solutio po
pum produci queat partim a corpore illuminante, partim
puta a sole. uel candelâ unde proueniat lumen
directum, cui n. tales agens potuisset longius agere
si n. fuisset obstruatum n. apparet ratio cur n. si
posset agere reflecte sicut reflectio pila in lapu
aliose sit a primo impulsu et projectione, ubi
tñ aduerte n. idem numero lumen instar eiusde
numero pila resistere, cui n. sit accidens n. p̄t mi
grare de subiecto in subiectu, sed illud lumen
quod intra ael ultra terra, aut parietem
produciendū fuisset produciatur deinde in aere
in quo antea directu quoq; productu fuerat.
partim a corpore reflecto illuminato uelut ab agente
quonia partiali ut uolunt, quod et reflectione daret
in parte conservato lumine directo, a sole. u. g.
producto sole ipso annihilaret, hinc autem cu lumen
reflectu n. conueniat in una qualitate cu directo
n. sequitur quod minus intendu intendat magis in
tersum, nec quod aliquid agat in seipso actione uni
uocâ, s. ferru candens producit calorem ut octo, sicut
alioq; ignem ob sola suam densitatem, et tñ ipse
in se nec h̄t calorem ut octo, nec ignem n. sicuti p̄t
ferru eiusmodi in se quidem n. esse summe calida,
in eius tamen poris particulas aliquas subtiliores
in ignem conuerti, qua et inter fundenda instar

Tract 13 Part IV sect II

stellarum aliqui epiliant ab his igitur partialibus
 alium deinde ignem per ferrum candens produci
 volunt Scalig. operit. 12. Durand. Alex Aphrodisy
 et alij totum a. ferrum vel sui potiores substantias
 ideo non mutatur in ignem, quia licet valde incal-
 scat deponit tamen reliqua dispositiones puta raritas,
 leuitas nec refert quod plumbum liquefactum in quo
 non sunt tot pori quot in ferro stupam tamen accendat dix-
 est a. ulla materia calefactionis capax, in qua non aliqua
 sint exhalationes terree, quae et ipsae accendi queunt
 et alia deinde accendere, si dicas omnes partes ferri
 candentis igniri quod et totum ferrum, negatur arte
 videns, nam licet omnes partes laedere videantur,
 tamen sine rem. fortasse non laeant, quia partes la-
 cide aliarum obscuritati praevaleant, et eas quasi
 tegunt, sicut carbo, in quibus ignitus non est totus
 ignis quod patet si in aliqua eius parte contingas,
 alij respondent ut scilicet si ferro accendatur non
 requiri summum calorem, cum alias illa dispositiones
 habere possit per quas ad ignendum sufficiat calor,
 ut sex, ita ut non forma ignis prosiliat, quae
 postea per emanationes suppleat duos reliquos
 gradus, cum ignis minor a maiore corruptior
 fieri sit, quia maior celerius agit proinde mi-
 noris pabulum non deorat, quod cessante ex con-
 sistentia magis perit minor ignis. Ex his igitur de actione
 simili in simile probabilius non prior sententia
 quae in 3. haec notatione posita est, quamvis
 posterior non careat suis quoque auctoritatibus,
 et momenti iapta quae arguuntur et posuimus supra

An idem agat in seipsum? 317

de aequali perfectione graduum intensiois, quae
quam, et in altera illa opinione, valet, si sumatur
intendit minus a maiori, ubi est aequalitas graduum,
colligatur si n. casus n. esset n. possent quae plures
individuali ratione differant (ut ibi ostenditur) inter
se uniri.

Conclusio Idem aliquo modo potest agere in seipsum, aliquo modo non, hoc iam declarabitur
ut igitur Iste aliquo modo agit in seipsum, alio modo non.

Notatio Distingui de in proposito, actio
perfectiva et corruptiva, privativa et aequivoca
totius et partis, et iam actione univoca n. potest uni
versum totum in se agere, alioquin n. respectu eiusdem
formae esset in actu, et potentia, ut tunc agere debeat
esse actus, et patiens potentia; actione aequivoca
perfectiva uti est intellectus, volitio, emanatio pro
prietatis, inductio ad proprium temperamentum,
si aqua n. q. calefacta tota se per formam suam
substantialiter ad frigus reducat potest in se agere,
ut n. actus talis calidus sit diversa ratione ab actu
effectus, idem potest esse actu, et potentia, sed actione
corruptiva n. potest totum directe in se agere, nihil
n. est sui destructivum ex natura, potest a una parte
totius corrumpere alteram, quae sit contraria quali-
tate imbuta ut membra calidius frigidius, unde
videtur hoc valere saltem in heterogeneis, quod est
n. oio homogeneis, ut habeat partes omnino similes,
cum toto, et inter se nulla contrarietate affectas
n. potest ita agere et corrumpi, quo modo alii accipiunt
Philosophum 8 Phys. 4. 30. ut ait nullum conti-
num posse se movere in seipso dicta illa ratione

Tract vs Part IV Sect II

conterit mox et senectus du calor uidelicet naturalis
respicit, ac consumit humidum radicale, et licet partibus
ut partes sunt non sit bonum nisi quod est bonum ho-
mias tamen sit illis esse aliquid bonum pro ut talia ra-
tio sunt abstrahendo ab actuali ratione partis uti
et dicere solent de hinc p. qua ga. hinc p. ad aliam
formam e. caia corruptionis/compositi. Porro si quis
agit in seipsum nihilominus et habere relationem
realem in realiter distinguatur solum in ad aquam
ide ut patiens a seipso ut latius p. uim agendi inclu-
sam.

Notatio S. cui in Antiperistasi idem uide-
atur agere in seipsum corruptiue, ut fieri seipsum

calescere, donec comburatur explicandum est hinc
quomodo ea fiat, antiperistasi, sicut et Latini appellat
Vicus obstitentia de phis. roboratio quada' Qualitatis
ob eadem tunc contrarium, quod dari proter Artem
q. meteorol. summa. 2. p. 2. itomq. problemata
est. 5. 29 problemata, et 5. 3. 15 problem. docet
et experientia, nam cella uinaria et alia loca
subterranea, puteiq. item et. Stomachi animalium
calidiores sunt hyeme, qua' aestate, unde et homines
magis famelici, et facilius cibos digerant, gattu
item pluuia e. nubibus cadentes aliqui pp. artu
aeris circulantis intendantur sicut frigoris, et in gran-
dine constringuntur. Eiusmodi intensione dicunt
aliqui fieri per species intentionales tangibiles
caloris, frigoris p. qua ad contrarium deinde reflecta
retrocedunt usq. ad Qualitatem in qua sunt trans-
missa eamq. intendant, sed quidquid sic de istis
speciebus an. dentur. certe ad rem n. faciunt, esse
n. instituta ut ipsis mediis produceretur sensatio

quomodo fiat
artu talis et
qd da sic.

hinc talis
antiperistasi.

ubi n. r. g.
experientia

aliqui adnot. in
not. antiperistasi
p. n. r. g.
intentionales
tangibiles

An idem agat in seipsum? 359

adeoq, n' haberent saltem tanta vim producendi qua-
litates, sed eas tm representandi, ut pnt in speciebus
visibilibus, quis n. angust' vidit parietem nigrum
de albatu esse speciemus oppositi parietis albi? deinde
species n' habent contrarias q' circumstante contra-
rio n' impediuntur in eodem. n. subito possunt esse
species albi et nigri, alij referunt intensiore illam alij referunt
in ipsa qualitate, quasi ea seipsa effectiue possit ^{intentione illa} ^{in ipsa qualitate}
intendere, sed ita idem possit agere in seipsa actione. ^{patet}
uniuoca et consequenter idem esse actum et pota;
alij fieri volunt per compensationes vel rarefactiones ^{alij q' con-}
nem; aut n. circumstante colore corporis in ^{lugaritate et re,}
densari, adeoq, frige fieri, circumstante a frigore cor-
poris euadere rariu, adeoq, cale fieri potestante
hoc ordine. Vni ne decur vacuum, neq, tm a densi-
tate aut raritate produci frigoris et caloris ta-
qua' a caa principali utpote in perfectioribus,
sed taqua' a caa instrumentali, cui debitus sit
concurus caa artis, sed in primis densitas et rari-
tas fere potius consequuntur ad illas qualitates
frigoris et caloris, deinde quomodo satisfiat onibus
experimentis? calid n. si per antiperistasis affusa
frigida inardescit aqua certe circumstantis n' con-
densatur, sed potius rarefit quippe calefacta; alij
referunt in ipse subiectu cuius qualitas intendit in subiecto
dicitur alij in contrariu circumstantis, neq, quo ^{referunt.}
ad prius in quibusda' subiectis intendit qualitates
qua repugnat coru caa ut in aqua calor, ergo
talij qualitates a talibus subiectis n' intenditur,
quo ad posterius contrariu a contrariis n' fit,
sed potius destruitur per se loquendo et et Arist.

120 Tractus Part III Sect II

testatur 2. de gen. t. 56. quod n. alteru
 uerum efficit debet illud continere in se formali
 ter, uel uirtute, sed contrariu in contrario sic n.
 continetur, est tñ contrariu aliq. occasio, et quasi
 per accidens eia ut contrariu alteru intendatur.

Sentia coi
 inter se rem
 antiparitas
 prohibetur ab
 melius habet

Itaqz coi e opinio qua tradit suar. disp. 18.
 sect. 9. n. 18. transiens 2. de aia digres. 23.
 habet aliq. intensione antiparitas provenire ab inu
 sis, uel exclusis habitibus, nam calor in hyeme inten
 ditur in aquis u. c. quia habitus calidi prohibet
 a calido exire, uel quod calidus ille habitus seu
 uapor ut generali uoce appellare possumus. tra
 fricatur, et refugiat contrariu, nãali quadam
 antipatia, ut aliq. fortasse n. improbabilitate dicunt
 sic in metallo liquefacta, et in undas proiecta re
 siliant, sic in ligno accenso humor ab igne regre
 ditur, sic oleu in charta inflammata refugere
 ur, uel quod externu frigus poros aque con
 stringat unde fiat ut exhalationes hae p totam
 aquam dispersa partes uicinas ob mora care
 fiant, aut ia caliditas magis intendant.

Cur cur ho
 nati et loca
 subterranea
 sunt calidiora
 in hyeme?

huiusmodi igne rão et dari p. cur. stomachi
 et loca subterranea sint calidiora hyeme, cur ite
 amulas feni accendatur, aut tritici in aeris calefat
 ubi tñ p aliquis transpiratione prohibere, quod equi
 ualeat quasi frigori circũstanti u. g. alia partes
 feni, uel grana tritici, unde ut huiusmodi res conser
 uentur, et habitus sua expiratione habeat uenti fieri
 quenter debent, addunt aliqui ad intensione caloris
 faure et motu, et agitatione partiu calidiorum.

Ad nila afora
 coloris at motu
 facit.

An idem agat in seipsum 323

exhalatione, et ita quasi carere sint conclusa,
 et exhalare. Namque ista contendunt. Frigus poro ^{frigus est}
 intenditur cum calor circumstantis poros aperit, et hali- ^{intenditur cum}
 tas calidiores evocat, unde corpus coram auxiliis ^{calor circumstantis}
 spoliatur, vel sua vi n. q. a forma subtili aqua,
 aut inpta debita sibi statu, vel et ab agente ex
 trinseco magis infigidatur, ex cuiusmodi igitur ap-
 pareat cum virtute putri, cella stomachi magis sine
 frigidi, ne expiratione q. aperta ex calore. ^{in his tñ pro}
 te poros facile hatur, unde et corpora animalia ^{partio agitur.}
 eodem tempore promptius sudant. Adversitas hic poro
 requiri in his aliqua proportione, n. n. contrarium
 multum excedat alterum contrarium quod obfidetur n.
 solu n. intendatur, cui potius in ipsum contrarium m.
 converteatur, atq. hinc in regionibus frigidioribus
 aqua et calida congelantur. Sed dicitur de calce, Obiectio
 si igni nuda oleum affundatur aqua, prohibetur tran-
 spiratio halitibus atq. ab aqua et tñ n. mica la-
 calce teste Plin. q. p. solutio transpirationis n.
 facit ad rem, neq. satis est diuere oleum esse val-
 le aereu, ac tenue, ideoq. n. ita obstruere
 poros in calce, quia et aqua bulliens e etiam
 calde tenuis, ac rara, et tñ poros caloris ita
 obstruit ut impedito halitum exitu, micalescat.
 Sicut aliqui probabile esse calidum n. micalescere
 p. antiperistatim, sed p. calore virtuale, q. exiit ^{Solutio.}
 et in actuale exeat ab aqua, taquam a condicione
 necessaria, sicut virtualis calor aramatur aut
 vixi a stomacho excitatur, ipsum actualiter cale-
 facit, hinc tñ p. ad antiperistatim defendendam.

esse hoc dixerunt inter oleum et aquam, quod oleum
quia valde aereum magis penetrat, quam aqua etiam
calidissima, ideoque facilius exhalationes in poris
caloris extinguit, vel epi tu' habeat hinc et vide
nus calid' vetusta' et in pulvere' redacta' miras
noscere, tametsi aqua' infundatur, eo scilicet quod
exhalationes calidiores iam exspiraverint. Sed sur
stannu' Celticu' in aqua' frigida' mixtu' parti
peristasi' liquefit, teste A. de admirandis
auditionib. n. 48. cuius metalla' n' habeat epha
lationes? cur item aqua' calida citius congelatur,
quam frigida? (ut et piscatores norunt, qui in
mari glacioli iniqua' exibatiles trabes, et ful
ra calida' perfundunt, que altius harent.) cui
tu' si frigus ambiens prohiberet exhalationu' trans
piratione' contraria' deberet fieri? praterquam
quod calida' pluribus indiget ad constrictionem
mutationibus, quam frigida, de n. prius in frigi
dari, cur denique neq' et glacies diutius conser
vantur in paleis, quam extra. illas et in aere
frigido? quomodo hoc per antiperistasi' h' de
stanno et in metallis esse exhalationes, quod ex
odore ipsoru' advertitur, experientia. n. do cer
in plumbu' liquefit ab eo fumus' emitti certi odo
ris, odor a. muscu' e' corporis exhalationi, idem
sentiet, qui a. dieu' manus tractaverit. De aqua
calida' h' ideo citius constringi quia rarior
e' quam frigida, adeoque minus resistens frigori
aeris instanti, et quia plures h' exhalationes,
et partes siccas admixtas, partes a. sicca' multam

alia obiectio

alia

alia

Solutio
hanc obiectio

faciunt ad congelatione ita ut ter sine illis fieri
 nequeat, quantumvis aqua infrigidetur, unde et
 patet calidam aquam non omnimode plures requirere
 mutationes, quam requirat frigida. De nive et glacie
 de eis in paleis servatur fieri id potius ex defectu glacie
 antiperistasis, palea namque quia sunt intus valde
 siccæ, et modiciter frigida, minus sunt obnoxia
 calefactioni per antiperistasis, quamdiu humor
 actualis ipsius non superfunditur, sicuti res fixæ
 bene exsiccata non facile per antiperistasis intus
 incalcescit, quod si non nihil sit humidum, quare fri-
 gida marcescit palea, et a frigore quoque nivis, aut gla-
 ciei magis frigiditate utissimum indirecte conser-
 vare, humido non contingeret. Ceterum ex his patet
 non esse admittendum quod dicit Cardan. l. 2. sub
 titulato aqua videlicet in hyeme non esse, sed tunc
 apparere calidam pro diversis corporis, a quo talis
 lyrofitione, itemque quod quidam agam non habere
 calorem intensiorem, sed tamen quosdam sensus videtur, eo
 quod tunc sit rarior, et experientia deprehendimus
 aquam in hyeme calidioris esse, non tamen cum summa
 frigidi, sed et cum calidi, et cum aqua ex se non
 habeat calorem, quomodo sentietur nisi ad extrin-
 secum ipsi calor aliquis imprimatur, quomodo
 alias rarefiat.

SECTIO III.
 De Reactione inter con-
 traria

Tractus 2us Part 4ta Sect 113

Am duo quaedam contraria conceniant u: g: calidus et frigidus videmus quidem pugna aliquam et reactionem, sed quomodo ea fiat quod dicitur et explicat Philosophi, sic igitur

Reactio inter contraria non fit passio in resistente.

CONCLUSIO 3^a Reactio inter contraria non fit passio in resistente (e. Coij sentia Philosophorum pro qua tunc melius intelligenda, sic

Reactio inter contraria non fit passio in resistente.

NOTATIO 3^a. Resistencia nihil est aliud, quam impedimentum, quo impeditur Agens, ut introducat formam, vel oio, vel ex parte in subiectum, e. a.

Resistencia duplex, una formalis, altera effectiva.

Resistencia duplex, una quaedam dicitur effectiva altera formalis, Resistencia effectiva e. ipsa Reactio, qua passus reagit in Agens, ut vim eius agentis destruat, et sic potestas resistendi non differt a potentia reagendi, nisi per connotationem quaedam, ut potestas quidem agentis dicatur quatenus ab ipsa potest proficisci Actio, potentia a. resistendi quatenus per ipsam potest minus vim Agentis contrarij, quam potestas res qualibet e. Activa, factum est in

Formalis q.

hoc genere Resistencia resistitua. Resistencia formalis dicitur quando sicut Activa. Resistencia ob incapacitatem quaedam subiecti. quia quia e. vere fundata in forma seu dispositione aliqua remota formalis accipit. et praepeditur Actio, hoc vero gemina adhuc statuunt, una dicunt pure

Resistencia negativa, ut cum subiectum oio e. naturaliter incapax recipiendi actionis, sic Angelus uel materia caeli.

Empyreus si specie differt non potest recipere frigus, alia causa aut calorem, alteram dicunt privatiua, cum subiectum ita impedit Actionem, ut tunc illa non

Resistencia negativa, ut cum subiectum oio e. naturaliter incapax recipiendi actionis, sic Angelus uel materia caeli.

De Reactione inter Contraria 525

aliquo modo admittat, tamen pp sua aliqua for-
ma n' tal' cito, et de illa magis dur' resistere,
resistentia formali quae maiori tempore actione
standant, illa vero minus quae minori. Jam se-
sistentia effectiva licet semp' aequet activitate,
nec ab ea differat, ut dicitur, formalis tñ e' longe
diversa et contraria maior in rebus minus acti-
vis, ut recte Sandius l. 2. de aia liqres. 24.
Conimb. Muro. et alij; in activitate n. primus
locus tenet calor, alterus frigus, 3us humiditas, et
4us siccitas, ac in resistendo retrograde quibus
habet siccitas, tal' succedit humiditas, deinde fr-
gus, ac deniq' calor, modo cetera sine paria, sic
parva quaedam terra multu' resistit et maximo
igni, et tñ parva agit, e' contra vero ignis maxi-
me agit et parva resistit.

Notatio P' his quae de resistantia dur' ^{Modi gl'at}
multo et facilius colligi pot' alios quosdam modos ^{alios ut si re-}
quos aliqui in reactione assignant n' esse hic ^{actiones non}
recipiendos, fuerunt n. qui praestarent reactiones n'
fieri s'm qualitates contrarias nisi consecutiva
n. q' capi ignis caliditate aqua ven' ab hac n'
directe frigidari, sed tñ humectari, ipsa autem
humectatione consequi deinde diminutionem
caloris. alij dixerunt Agens a passio nihil repati,
sed tñ fatigari agens, alij reactiones n' fieri
s'm easdem partes, sed fortiores agere, et imbecillior
pati; alij n' fieri a passio, sed ab influentijs caelestibus,
aut medijs circumstante, vide Savarella lib. peculiar.
de reactione nunc a. pro vera sentia sit et habeat
ita nostra

Reactio fit inter
contraria al
tero agente.
Conclusio 2 Reactio fit inter contraria
 altero agente eodem tempore sui eandem partem
 et contrarietatem, ita S. Th. in 4. dist. 11. q. 1.
 a. 3. et 1. de gen. lect. 10. Themistius, philopon.

liber 1. ab arte
 Simplificius et alij communiter. liber 1. auctoritate
 Arist. 3. phys. 1. 8. 1. de gen. 4. 53. 7. de gen.
 animalium ubi ait agens patitur et a patiente ut quo.
 sciat, hebetatur ab eo quod facit, quod calefa-

liber 2. caput
10.
 cit refrigeratur a calefante, v. 5. experientia na-
 glacies manu apprehensa, illa frigidat, et eadem
 calorem liquefit, ferrum candens aqua calefacit,
 et ab ipsa frigidat, stomachus cibum alterat, et ab
 eodem alteratur, medicamenta simplicia, quae frigida
 ab excessu alicuius qualitatis perniciosa forent alio-
 rum prescriptione fracta salutem ferunt, sic a hoc
 est aliquo modo in notis locali terra diversarum u. g.
 occurrunt duorum globorum, qui in diversa resiliunt,
 quia et non nihil in augmentatione quantitas
 in eis quantitati animalis unita maiorem hanc
 facit, et ipsa fit maior, quamvis haec non sint pro-
 pter diuersas reactiones, quia non in contrarietate,
 nec fit ulla reactio in generatione, neque in alio.

liber 5. rase
 generat in a quo generatur. 3. ratione, tu quia
 alias non daretur mixtio, elementa enim nisi inter se
 se agant et patientia non sunt redigi ad temperata
 quod est visus ad productionem mixti, tu quia quodlibet
 cuius agens est debite applicatum passio apta ad rem
 praeparat actionem, tunc agit in illam, sed frigidam
 u. g. ut duo posita iuxta calidum ut septem
 est agens debite applicatum.

Conditiones
reactio
requiritur.
Nota tio In reactione iam proposita
 requiruntur conditiones aliquot quae per se facile

de Reactione inter Contraria 527

ligantur... ut et agens, et patiens constant eade...
specie sua. 2a ut utriusq; ponatur intra alterius
sphaera' activitatis, ut n. caa potior fortior habe
at ampliores sphaera' fieri pot ut illa quidem attingat
passi sua actione, ab eodem tñ n' attingatur, quippe
posita extra sphaera' activitatis ipsius. 3a si ut res
trius resistens tanta sit, quam alterius activitate
potest aliquo modo superari, hinc aliqui putant stipula
aut gutta' aquae maximo igni inlicita' nihil ratione
caus' tñ contrariu' alijs placet, tamen tñ parva
sit reactio ut sensu fugiat. Fit porro reactio nis
praeclia donec vel alterutra' vincatur, vel nova
quodas temporis acquiratur, id a. quod victoriam
obtinuit si natura' sua' qualitate pugnaret attri
tas vires restaurat, vel in fluxu, forma subtilis
vel opes partiu' magis integrat.

1a
2a
3a

reactio fit
donec alteram
vincat.

Notatio

Quaedam hic hinc hinc...
opponi pot et solent maxime a Richardo quoda
Suiset cognomento calculatore dicunt itaq; 1o
resistentia caloris ut octo e maior qua' sit actio
nis frigoris ut duo qd facit ut frigus octo nihil agat
2o n' datur reactio modo applicato h' maiore' effe
resistentia' caloris effectivam. n' a. formale. 3o si
datur reactio tñ sequitur mediu' inter duo extre
ma contraria n. 1o: aere' inter ignem et aquam
moveri simul motibus contrarijs, calefieri scilicet
et frigesieri, quod e impossibile & n' esse impossi
bile in gradibus remissis, quia motus contrarij
per terminos, si qd termini remissi sint esse simul
poterunt et motus, si dicas idem inde m' tendi et amitti,
adeoq; magis et minus calefieri, quia acquirit et
amittit calorem. & neg' sequela', denominatio n.
fit a potiori, si qd plus acquirit qua' amittit

reactio fit
donec alteram
vincat.

solatio

solatio

solatio

solatio

328 Tract vs Part IV sect IV

absolute dicatur intendi, si mirum remitti, si tan-
dumdem acquiritur, atq; amittit, res intendi, re-
remitti, sed attenuantur, deinde n^o e absurdum
respectu diversorum graduum abentia nimirum et

Obiectio 3^a adventitium aliquid simul remitti et intendi. 3^a nam
contrarium destruitur actione alterius, et conse-
quenter n^o e qm agit alterum qd n^o sit vagare in al-
terum, sed distinguitur antequam destruitur totum
simul negatur, ex parte conceditur, et proinde

Obiectio 4^a negatur consequentia. 4^a Actio t^o fit a propor-
tione maiori in aequalitatis, ut docet Ariles. c. 2. de
motu animalium dicens aequalis quidem incompatibilis ab
in vice, dicitur autem in excessu qd a patiente infirmiori

Solutio n^o fit actio & distinguitur dicitur qd actio in victoria con-
ceditur, sine victoria negatur, n^o e a. recipere ut in-
eat passus, 2° actio fit a proportione maiori respec-
tibus agilitatis alterius negatur, respectu resisten-
tia privativa conceditur et negatur consequentia
n^o est passus debilius agit, quod alterum tamen n^o

Obiectio 5^a debilius agit, quod resistat alterum. 5^a ex variatione
sequitur eundem gradum simul produci et destrui
adeoq; simul esse et n^o esse, sicut n. duo contraria
ignis, et aqua, et medius aer calidus, ut quatuor,
et frigidus, ut quatuor cum qd ignis agit in aquam
producit in aere in medio quintum gradum calori-
is et expellit quartum frigidus, et cum eodem tempore
aqua reagat restituet quartum gradum frigidus,
et destruet quintum caloris qd quintus gradus cal-
oris simul producet et corrumpet, adeoq; simul
erit, et n^o erit hoc argumentum difficultatem habet
apud eos, qui admittunt heterogeneitatem gra-
dum, falsum n. debent, vel eundem gradum in qd
quintum produci et corrumpi, vel ante si ex alijs

An Effect, corrupt, reproduci queat 529

receptentibus aliquis corruptibilis posteriori prope-
tate sine prioribus contra suam opinionem, vel
denique, non fieri reactione quotiescunque in subito expleta
est latitudo octo graduum per contrarias qualitates,
quod nihil est aliud, quam reactione omnino tollere,
contra Artem et experientiam siquidem non datur cor-
ruptio aliquod saltim mixta, quod non habeat istam
latitudinem octo graduum expleta, verum in nostra per-
fectia facile respondetur semper cum aliquo gradu
caloris producitur et unum corruptum, non tamen solutus
qui producitur, sed aliquod aliud precepissent tam,
quod si dicas calidum si sit producere non gradum
multo facilius poterit priores conservare et pri-
mas qualitates non habere iam secunda conservat
tam.

SECTIO IV

Utrum Effectus semel corru-
ptus idem numero repro-
duci possit?

Est hic duplex questio scilicet Utrum idem numero
Effectus reproduci possit naturaliter, et a causa
creata. Quod verum saltem supernaturaliter et per potentiam
divinam absolutam, utriusque causa concilio respondebit.

Conclusio I. Res semel corrupta non potest naturaliter a causa creata reproduci est loquax sententia
sed ratione a priori afferre non ita promptum videtur
sic igitur

Notatio I. aliqui dicunt ideo non potest rem
corrupta naturaliter reproduci, quod non possit redire
ad naturam

132 Tract V Part IV Sect IV

potentia reproducit, in his sunt Scelus, Bonaventura, Capreolus, Paludan. S. Th. Suarez & Durandus in 4. dist 43. q. 3. docet eiuſmodi entia permanentia posse

probat de
entibus
permanentibus

1.
2.

reproducari si partes permanentes, sicut a. si intereant
quia multiplicata actione multiplicatur terminus,
res actio, quia prius fuit res producta n. pot. redire
(repugnans n. redire temp. i. prateritum, a quo
numerica identitas actionis defumitur) q. n. p.
terminus. 3. quia si h. res ageret ex necessitate et n.
libere adhuc eius pot. foret infinita, sed si ageret ex
necessitate implicaret eandem res numero reproducari
(agere n. ex necessitate n. a. e. agere, ex determina-
tione ad unum, adeoq. n. hoc modo diversa modo eadem
efficere.) q. et implicat h. res agit libere, sed h. ad

solatio prioris
obiectionis

NB

propter ea, quae paulo antea dicta sunt argumen-
tu' imprimis supponere, quod entia successiva n. possunt
eandem numero redire, quod si examinandum erit,
deinde esto quod nequeant n. idem h. res exposita
e, tamen si n. actio h. res, si res eia secundum agat de-
pendeat a tempore. h. actio h. res tunc sic unica
numero in actione creaturae, quae esto individuum
et e. a tempore. h. si p. se agat absq. eia secun-
da n. dependet a tempore, res ab eo individuat,
poterit q. eandem sua actione repetere, et p. eam
producere eadem h. res, id. d. d. aliogrin. et h. res h.

Probat
Solutio

propter ea quod possit id. et diversis actionibus,
quia n. actio sic dicitur ad terminum sit diversis
d. res ad eundem terminum deveniri. ad 2. h.
repugnare h. res n. esse infinita simpliciter virtus
h. res, et agere ex necessitate n. a. ad veritatem n.
infinita perfecta h. res et posse operari perfectissimo modo
qui quidem h. res in libertate, et tunc actio h. res libera

134 Tract vs Part IV Sect IV

prophagis spectari sunt et n. alius. Sed quod ad miam
de miam ficut magna difficulte
td tom.

responsions

1^a

attinet difficultatem aliqua fabrice andropo-
phagi, si quis n. alteru, devoraverit, adeoq;
altariu substantia in sua coarctetur in resurre-
ctione deinde mortuoru, cuius ea maa erit varie
respondent Theologi s. p. q. 53. et in 4. dist. 44.
alii quidem dicunt si eadem pars maa fuerit olim
in pluribus hominibus, in resurrectione illi esse tri-
buenda, qui vel primo habuit, vel sub nobiliori
forma partiali, aut membro, vel diutius, et ad plu-
res operationes meritorias, aut demeritorias, sed
certe eandem numero maa in pluribus esse per
miraculu multiplicanda, sicut fit cu' idem corpus
in locis diversis ponitur; Suae. tom. 2. in 3. p.
dup. 44. sect. 2. ait nu'qua' posse contingere
naturaliter ut duo hoies oio eadem maa habeant
adequate p' tota' sua' vita' cu' nullus sit, qui solus
humanis carnibus vescatur, itaq; deum prodigaru
ne ita maa hoium confundantur, ut n' possit cuiq;
reddere sua, saltame' maa' adequate, Infantes a.

Inferius refertur
habita' ficut
sua' dicitur.

qui ante mortem habuerunt maa' exigua
in resurrectione habebu' maiore, et pro virili ac
iusta statura sufficientem, addita scilicet rona
aliqua' portione, n' a. priori maa rarefacta, illi
vero, qui ad seniu' usq; prouiperunt cu' successu
se plurimu' habuerint maa' donec illa' resuppi-
ent, aliq' nimiu' excreverit corpus, sed eas maa' p
partes, qua' ad merendu' vel demerendu' potissi-
mu' sunt cooperata hor. n. facile poterit efficiere
DEVS, unde a' disparitas quada' cu' magistratus n. q.

An Effect, Corrupt, reproduce 535

politicius homines in alia materia pura in senilitate
 aut remanerat, cuius in peccatis, aut meritis sic
 in iuvenili iam videtur per calorem naturae diffusa,
 non potest hanc reddere sicut spiritus, quod quae adverte
 res hinc potes non videri fieri naturaliter, ut homo ovis
 duo partes materiae perdat quas semel habuit, cuius
 sint alia quidem pura, alia humida, sicca non ita ovis
 pereunt, puta in ossibus, et similibus, quae et in alterius
 hominum substantia non abibant, quibus non andropophagorum ossa
 comedit et in se convertit? sic videntur fortiores par
 tes ligni non ita in ignem cadere, sed potius in cineres,
 cuius materiae tota hominum et tota vita valde sic valde
 sic multa, et si simul immatur maior est, quae requi
 runt iuxta naturam facile fieri poterit, ut quilibet
 citius devoratus et devorans, et sua quae semel
 habuit in resurrectione recipiat, licet non omnes
 collectione, quae nec indigebit, quod et sentiendum
 est de manibus, aut membris, omnes in resurrectione per
 facti, et integri, omnes in statu perfecta aetatis, ^{omnes resur}
 in quo creati primi parentes, aut ad similitudinem ^{resur}
 dixerunt Christi, nulli erunt corpori pupillo, non ^{resur}
 nani, non infantes, et proveniunt in illa ex deo
 facta materia vel virtutibus seminalibus, vel aetatis,
 et aliqua natura imperfectio, oportet autem ut illa opus
 quo propius soluit, hinc materiae plasmatum
 hinc pro perfectum absque ulla naturae defectu non tamen
 in electis, sed et in reprobis, ut docet L. c. text.
 ex S. Th. in 4. dist. 44. tametsi in electis,
 incredibile sit et naturalia magis et imia fore,
 quae in reprobis.

*discrepan-
tibus an
entia saepe
ad reprodu-
cantur.* **Notatio 2.** de entibus simpliciter magis
discrepan-
tibus auctores, aliqui .n. negant ea posse
divinitus reproduci, aliqui a. concedunt ut Gaar.
diss. 10. sect. 9. Tol. Comib. at vero de tem-

*quo tempore
sunt qui dicunt
quia n. posse
reproduci quia
in se non habere
ad tempus
imaginarium, sicut
ubi ad spatium
imaginarium, rei
antiquissima et
invariabilis
determinatio per
hoc et nunc
indicari solet,
sed ubi ita
affio suo spatio
imaginario, ut
alio transferri
requerat 9. et
tempus a suo
tempore
imaginario in
aliud
dimoveri n. poterit,
alij probabiliter
et existimant
talem presentiam
in spatio
imaginario esse
essentialem
et accidentalem
tempori
reali, proindeque
quatenus quidem
sic accidentaliter
hac commensuratur
n. posse reproduci
tempus
sicut n. tempus
imaginarium
concipiatur, ut
oio
vrius, ac
immutabile in
suo fluxu n. poterit
idem redire
et posse tñ
realitatem
temporis si
in se accipiatur
coexistere
diversis
temporis
imaginarium
partibus; cuius
vero spatium
locale sic
aliquid
permanens
debere aiunt
ut si
diversis
locis
imaginarium
coexistere
velit
quod ubi
et presentiam
mutare. sed
ad tempus
coexisten-
tia n. requiri
ut in se
habeat
intrinsecè
diversos
modos, sed
tñ ut iterum
et iterum
fiat.*

*Quid dicendum
de motu.*

Porro motus in se precise sumptus sit idem
numero reproduci sine tempore potest, sine non
possit, identitatis .n. motus n. pendet ab entitate

An Effect, semel corrupt, reprod, 537

durationis, cuius si creparent inter se modaliter re-
 aliter, poterit ergo res modificata esse eadem,
 licet accidentali modo sit alius et alius, sicut
 idem homo successione. ut aliud et aliud ubi, ut
 dictum supra, cuius vero Artes dicuntur in phys. ad obiectio
 eundem numero motus requiri et idem numero
 tempus loquatur de tempore, extinseie et hoc solutio
 ipsum assignavit tanquam individuum aliquod natu-
 rale ad individua unitatem motus de facto
 n. eam motus velantia n. exierit in diversis
 et interruptis temporibus, quia a. negat posse
 alioquin absolute fieri motus, tamen si nullus
 sit tempus extinseie? Si dicas, coe e. apud alia.
 ma. ad praeteritum n. datur pro q. implicat
 aliquid praeteritum redire, item si successione
 sit reprodoti poterit et conservari, quod tñ
 repugnet cuius intrinseca successione motus:
 Ad prius illud apud hoc tñ velle n. p. solutio prius
 fieri, ut id quod fuit praeteritum n. fuerit
 praeteritum, at vero quod idem numero motus,
 aut tempus reprodotur n. e. quod definant
 esse praeteritum, sed quod itaq. advenire
 n. quod ad praeteritum, sed quo ad sua rea-
 litatem. Ad posteriori negatur posse conservari solutio
 vari verum n. e. quod conservari, tunc datur, quod
 veri successione pugnet cuius intrinseca ratio
 successione, cuius quidem e. fluere, et n. perma-
 nere, unde estet simul ens permanens, et suo
 opus, quod implicat, sed hoc tñ fieri potest ut id

quod semel flapit portas in alijs partibus fer-
 poris vel imaginarij, vel realij. Item flapit.
 (Cur actio fa-
 ctiva a re-
 productio re-
 volubili) latera excludunt aliqui a reproductione acti-
 onem creatura quae nunc hic ut causa principia-
 lis, eo quod respiciat illud agens a quo procedit
 n' effectus eadem actio si a solo deo procederet
 et sic ab ipse simul a creatura procederet, a cre-
 atura vero ut causa principali deus procederet
 n' sit quod iam supra dictum est, si vero ab illa
 tm tanquam ab instrumento deo procederet effectus
 alias respectus, alijs actio.

PARS V^a

De Mixtione

Huomodo. Mixtio fieri dupliciter videtur scilicet improprie
 Mixtio mixtura n' coarctatur, sed inter se coniunguntur
 in approximatione quadam, et aggregatione locali
 ut fit in farinae, et granis tritici et hordei. et proprie
 cum plura inter se iuncta confunduntur, et ita al-
 terantur, ut inde aliquid tertium specie distinctum
 resultet, quae quidem potissima in significatione pro-
 cepti est dissipationis, et generationis proinde ali-
 qua de notat.

SECTIO I^a

An. et quid sit
 Mixtio ?